

3.3. Svazy

V kapitole 2.4. jsme definovali svaz jako uspořádanou množinu, jejíž každé prvky mají uvnitř této množiny supremum a infimum, tj. definovali jsme svaz jako relační strukturu. V této kapitole budeme definovat svaz rovnocenným způsobem jako algebraickou strukturu a budeme se podrobněji zabývat některými speciálními druhy svazů.

Podobně jako grupoidy, tvoří i svazy skupinu příbuzných algebraických systémů. Na rozdíl od grupoidů, které jsou založeny na jediné výchozí binární operaci, mají svazy dvě základní binární operace s duálními vlastnostmi.

V kapitole 3.4. budeme studovat třetí skupinu algebraických systémů, tzv. okruhy, které opět vycházejí ze dvou základních binárních operací, nikoliv však navzájem duálních.

Definice 3.3.1:

Svaz /angl. lattice/ je algebra $\langle L; \cup, \cap \rangle$ se dvěma základními binárními operacemi \cup /spojení/ a \cap /průsek/, které mají následující vlastnosti /splňují následující axiomy/:

- Univerzalita a jednoznačnost:

$(\forall x, y) (\exists_1 z) [x \cup y = z]$	UNs
$(\forall x, y) (\exists_1 z) [x \cap y = z]$	UNp
- Asociativita:

$(\forall x, y, z) [(x \cup y) \cup z = x \cup (y \cup z)]$	ASs
$(\forall x, y, z) [(x \cap y) \cap z = x \cap (y \cap z)]$	ASP
- Komutativita:

$(\forall x, y) [x \cup y = y \cup x]$	KOs
$(\forall x, y) [x \cap y = y \cap x]$	KOp
- Absorpce:

$(\forall x, y) [x \cup (x \cap y) = x]$	ABs
$(\forall x, y) [x \cap (x \cup y) = x]$	KOp

Axiomy charakterizující operace spojení a průseku jsou navzájem duální /axiomy XXp vzniknou z axiomů XXs vzájemnou záměnou operátorů \cup a \cap / a tedy také samotné operace jsou **navzájem duálními**.

Příklady 3.3.1:

- Množinový svaz $\langle 2^A; \cup, \cap \rangle$
>: systém všech podmnožin množiny A vzhledem k operacím sjednocení a průniku.
- Elementární logický svaz $\langle \{0, 1\}; \vee, \wedge \rangle$
>: množina pravdivostních hodnot vzhledem k operacím disjunkce a konjunkce.
- $\langle \mathbb{R}; \max, \min \rangle$: množina všech reálných čísel vzhledem k operacím maxima a minima.
- $\langle \mathbb{N}; \text{nsn}, \text{nsd} \rangle$: množina všech přirozených čísel vzhledem k operacím nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele.

Věta 3.3.1:

1. Zákony idempotence:

$(\forall x) [x \cup x = x]$	IDs
$(\forall x) [x \cap x = x]$	IDp
2. $(\forall x, y) [x \cup y = y \Leftrightarrow x \cap y = x]$

Důkaz :

Ad 1)	IDs:	(1) $x \cup (x \cap y) = x$	axióm ABs
		(2) $x \cup (x \cap (x \cup x)) = x$	z (1) dosazením $y := x \cup x$
		(3) $x \cup x = x$	z (2) podle axiómu ABp
	IDp:	duálně	
Ad 2)	\Rightarrow :	(1) $x \cup y = y$	předpoklad
		(2) $x \cup (x \cap y) = x \cap y$	z (1) dosazením $y := x \cup y$
		(3) $x = x \cap y$	z (2) podle axiómu ABs
	\Leftarrow :	duálně	

Věta 3.3.2:

Definujme na nosiči svazu $\langle L; \cup, \cap \rangle$ relace \subseteq, \subset takto:

$$x \subseteq y \Leftrightarrow_{\text{def}} x \cup y = y,$$

$$x \subset y \Leftrightarrow_{\text{def}} x \subseteq y \wedge x \neq y.$$

Potom: 1. Relace \subseteq je uspořádáním, tj. má vlastnosti RE, AN, TR.
2. Relace \subset je ostrým uspořádáním, tj. má vlastnosti IR, AS, TR.

Důkaz :

Ad 1)	RE:	$x \cup x = x \Rightarrow x \subseteq x$
	AN:	$x \subseteq y, y \subseteq x \Rightarrow x \cup y = y, y \cup x = x \Rightarrow x = y$
	TR:	$x \subseteq y, y \subseteq z \Rightarrow x \cup y = y, y \cup z = z \Rightarrow (x \cup y) \cup z = z \Rightarrow x \cup (y \cup z) = z \Rightarrow x \cup z = z \Rightarrow x \subseteq z$
Ad 2)	IR:	sporem: $x \subset x \Rightarrow x \cup x = x \wedge x \neq x$
	AS:	sporem: $x \subset y, y \subset x \Rightarrow x \cup y = y \wedge y \cup x = y \wedge x \neq y \Rightarrow x = y \wedge x \neq y$
	TR:	$x \subset y, y \subset z \Rightarrow x \cup y = y \wedge y \cup z = z \wedge x \neq y \wedge y \neq z \Rightarrow (x \cup y) \cup z = z \wedge x \neq z \Rightarrow x \cup (y \cup z) = z \wedge x \neq z \Rightarrow x \cup z = z \wedge x \neq z \Rightarrow x \subset z$

Věta 3.3.3:

Operace spojení a průseku \cup, \cap jsou - vzhledem k uspořádání \subseteq
- supremem a infimem /porovnej s definicí 2.4.3 pro případ dvouprvkové množiny $M = \{x, y\}$ /:

• $x \subseteq x \cup y, y \subseteq x \cup y$	SUP1	/ $x \cup y$ je horní závora /
• $x \subseteq z, y \subseteq z \Rightarrow x \cup y \subseteq z$	SUP2	/ $x \cup y$ je nejmenší horní závora /
• $x \cap y \subseteq x, x \cap y \subseteq y$	INF1	/ $x \cap y$ je dolní závora /
• $z \subseteq x, z \subseteq y \Rightarrow z \subseteq x \cap y$	INF2	/ $x \cap y$ je největší dolní závora /

Důkaz :

SUP1:	(1) $x \cup y = x \cup y$	identita /axióm rovnosti/
	(2) $(x \cup x) \cup y = x \cup y$	z (1) s využitím ID
	(3) $x \cup (x \cup y) = x \cup y$	z (2) s využitím AS
	(4) $x \subseteq x \cup y$	ze (3) podle definice \subseteq
SUP2:	(1) $x \subseteq z, y \subseteq z$	předpoklady
	(2) $x \cup z = z, y \cup z = z$	z (1) podle definice \subseteq
	(3) $(x \cup z) \cup (y \cup z) = z \cup z$	spojením rovností z (2)
	(4) $(x \cup y) \cup z = z$	ze (3) s využitím AS, KO, ID
	(5) $x \cup y \subseteq z$	z (4) podle definice \subseteq
INF1, INF2:	dokáží se obdobně jako vlastnosti SUP1, SUP2.	

Poznámky 3.3.1:

1. Definujeme-li obráceně operace \cup, \cap
pomocí vlastností SUP1, SUP2, INF1, INF2 jako supremum a infimum, pak m

ůžeme dokázat, že takto definované supremum a infimum splňuje axiomy UN, AS, KO, AB /s,p/.

Důkaz:

UNs: Samozřejmé.

ASs: Označme $d = a \cup (b \cup c)$, $f = (a \cup b) \cup c$ a dokažme $f \subseteq d$ a $d \subseteq f$, tj. $d = f$.

- (1) $a \subseteq d$ podle definice prvku d
- (2) $b \cup c \subseteq d$ podle definice prvku d
- (3) $b \subseteq d$ z (2)
- (4) $c \subseteq d$ z (2)
- (5) $a \cup b \subseteq d$ z (1) a (3) podle SUP2
- (6) $(a \cup b) \cup c \subseteq d$ z (5) a (4) podle SUP2
- (7) $f \subseteq d$ z (6) podle definice prvku f

$d \subseteq f$ se dokáže obdobně.

KOs: Označme $c = a \cup b$, $d = b \cup a$ a dokažme $c = d$.

- (1) $a \subseteq c$ podle definice prvku c
- (2) $b \subseteq c$ podle definice prvku c
- (3) $b \cup a \subseteq c$ z (1) a (2) podle SUP2
- (4) $d \subseteq c$ z (3) podle definice prvku d

$c \subseteq d$ se dokáže obdobně.

ABs: Označme $c = a \cup (a \cap b)$ a dokažme $c = a$.

- (1) $a \subseteq c$ podle definice prvku c a SUP1
- (2) $a \cap b \subseteq a$ podle INF1
- (3) $a \subseteq a$ reflexivita \subseteq
- (4) $a \cup (a \cap b) \subseteq a$ z (3) a (2) podle SUP2
- (5) $c \subseteq a$ z (4) podle definice prvku c
- (6) $c = a$ z (1) a (5) a antisymetrie \subseteq

UNp, AAp, KOp, ABp se dokáží obdobně.

2.

Věta 3.3.3 spolu s předchozí poznámkou ukazují, že pojem svazu lze definovat dvojím naprosto rovnocenným způsobem:

- jako **relační strukturu** $\langle L; \subseteq \rangle$, kde \subseteq je tzv. **svazové uspořádání** množiny L , tj. uspořádání ve kterém existují ke každým dvěma prvkům supremum a infimum splňující axiomy SUP1,2 a INF1,2/ - viz definice 2.4.4.
- jako **algebraickou strukturu** $\langle L; \cup, \cap \rangle$, kde \cup, \cap jsou operace splňující axiomy UN, AS, KO, AB-s,p/- viz definice 3.3.1.

Definice 3.3.2:

Úplný svaz je svaz $\langle L; \subseteq \rangle$

> s vlastností: nejenom ke každým dvěma prvkům z L existují v L supremum a infimum, ale dokonce k libovolné neprázdné podmnožině $A \subseteq L$ existuje v L její supremum $\sup A$ a infimum $\inf A$.

Poznámky 3.3.2:

1. Protože $L \subseteq L$, má i L v L své supremum, tzv. **jedničku svazu** $1 = \sup L$ a infimum, tzv. **nu lu svazu** $0 = \inf L$.
2. Každý konečný svaz je úplný.
3. Nekonečný svaz nemusí být úplný. Tak např. svaz $\langle \mathbb{Q} \cap \langle 1, 2 \rangle; \leq \rangle$ racionálních čísel z uzavřeného intervalu $\langle 1, 2 \rangle$ s přirozeným uspořádáním \leq není úplný, neboť rostoucí posloupnost racionálních čísel z tohoto intervalu, konvergující k iracionálnímu číslu opět z tohoto intervalu, nemá v tomto intervalu supremum. Naproti tomu obdobný svaz $\langle \mathbb{R} \cap \langle 1, 2 \rangle; \leq \rangle$ reálných čísel úplný je.

4.

Z existence jedničky a nuly svazu nevyplývá úplnost svazu. Tak např. neúplný svaz $\langle \mathcal{Q} \cap \langle 1, 2 \rangle; \leq \rangle$ má nulu /číslo 1/ i jedničku /číslo 2/.

Věta 3.3.4:

Nechť $\langle L; \subseteq \rangle$ je úplný svaz. Potom pro nulu /0/ a jedničku /1/ svazu platí:

- $x \cup 0 = 0 \cup x = x$ NUs $x \cap 0 = 0 \cap x = 0$ NUp
- $x \cup 1 = 1 \cup x = 1$ Jes $x \cap 1 = 1 \cap x = x$ JEp

Důkaz:

- $0 \subseteq x \subseteq 1$ podle definice nuly a jedničky svazu
- $0 \subseteq x \Rightarrow 0 \cup x = x \Rightarrow 0 \cap x = 0$ podle definice relace \subseteq a věty 3.3.1
- $x \subseteq 1 \Rightarrow x \cup 1 = 1 \Rightarrow x \cap 1 = x$ podle definice relace \subseteq a věty 3.3.1

Definice 3.3.3:

Distributivní svaz je svaz ve kterém platí axiomy distributivity:

- $x \cup (y \cap z) = (x \cup y) \cap (x \cup z)$ DI_s
- $x \cap (y \cup z) = (x \cap y) \cup (x \cap z)$ DI_p

Poznámka 3.3.3:

Jedná se o **levé** distributivní zákony. Platí také **pravé** distributivní zákony, není však nutné je postulovat jako axiomy, protože je možné je odvodit pomocí levých distributivních zákonů a zákonů komutativity.

Věta 3.3.5:

V distributivním svazu platí:

$$x \cup y = x \cup z \wedge x \cap y = x \cap z \Rightarrow y = z.$$

Důkaz:

$$y = y \cup (x \cap y) = y \cup (x \cap z) = (y \cup x) \cap (y \cup z) = (x \cup z) \cap (y \cup z) = (x \cup y) \cap z = (x \cup z) \cap z = z.$$

Použili jsme postupně: AB, předpoklad, DI, předpoklad+KO, DI, předpoklad, A B.

Poznámka 3.3.4:

Pro grupové násobení platí pravidla o krácení /viz věta 3.2.1/

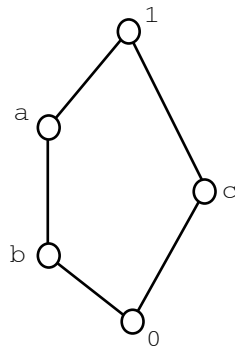
$$x \cdot y = x \cdot z \Rightarrow y = z, \quad y \cdot x = z \cdot x \Rightarrow y = z.$$

Pro svazové spojování a protínání obdobné pravidlo neplatí, viz např.:

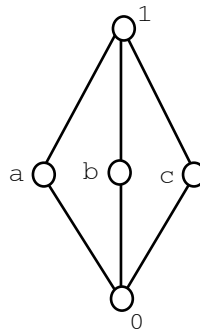
$$\begin{aligned} \{1, 2, 3\} \cup \{2, 3, 4\} &= \{1, 2, 3\} \cup \{3, 4\}, \\ \{1, 2, 3\} \cap \{2, 3, 4\} &= \{1, 2, 3\} \cap \{2, 3, 4, 5\}. \end{aligned}$$

Věta 3.3.6:

Svaz je distributivní právě tehdy, když neobsahuje podsvaz isomorfní se svazem typu pentagon /viz obr.3.3.1/ nebo diamant /viz obr.3.3.2/.

Obr.3.3.1. Pentagon

Obr.3.3.2. Diamant

Důkaz :

Pro pentagon např. platí $a \cap (b \cup c) = a \cap 1 = a$, ale $(a \cap b) \cup (a \cap c) = b \cup 0 = b$, tj. neplatí distributivní zákon DIp. Podobně pro diamant např. platí $a \cap (b \cup c) = a \cap 1 = a$, ale $(a \cap b) \cup (a \cap c) = 0 \cup 0 = 0$, tj. neplatí DIp.

Důkaz obráceného tvrzení /každý svaz ve kterém obecně neplatí distributivní zákony, obsahuje podsvaz typu pentagon nebo diamant/ je obtížný.

Definice 3.3.4:

Komplementární svaz je svaz $\langle L; \cup, \cap, 0, 1 \rangle$ s nulou a jedničkou ve kterém ke každému prvku $x \in L$ existuje prvek $x' \in L$ takový, že:

- $x \cup x' = 1$ DOs
- $x \cap x' = 0$ DOp

Prvek x' se nazývá **doplňkovým /komplementárním/** prvkem k prvku x .

Poznámky 3.3.5:

1. $(x')' = x$, tj. prvky x, x' jsou doplňkovými navzájem.
- 2.

Doplňkových prvků k danému prvku může být obecně více /viz pentagon nebo diamant/, distributivní svazy však mají ke každému prvku nejvýše jeden doplňkový prvek /viz následující věta/.

Věta 3.3.7:

V distributivním svazu existuje nejvýše jeden komplementární prvek k danému prvku.

Důkaz :

Sporem. Necht x', x^+ jsou dva komplementární prvky k prvku x svazu. Po tom platí:

$$x \cup x' = 1, \quad x \cap x' = 0, \quad x \cup x^+ = 1, \quad x \cap x^+ = 0.$$

Na základě těchto vztahů dostáváme pomocí axiomů JE a DI:

$$x^+ = 1 \cap x^+ = (x \cup x') \cap x^+ = (x \cap x^+) \cup (x' \cap x^+) = 0 \cup (x' \cap x^+) = x' \cap x^+,$$

$$x' = 1 \cap x' = (x \cup x^+) \cap x' = (x \cap x') \cup (x^+ \cap x') = 0 \cup (x^+ \cap x') = x^+ \cap x'$$

a tedy $x^+ = x'$.

Definice 3.3.8:

Booleův svaz /Booleova algebra/ je svaz, který je současně distributivní a komplementární.

Poznámky 3.3.6:

1. Booleův svaz je algebra se dvěma binárními operacemi \cup, \cap , jednou unární operací doplňkového prvku a dvěma nulárními operacemi svazové nuly a jedničky, tj. algebra $\langle L; \cup, \cap, ', 0, 1 \rangle$
- 2.

Booleovu algebru můžeme definovat nezávisle na obecném pojmu svazu jako algebru s uvedenými pěti operacemi, které jsou charakterizovány množinou dvojic duálních axiomů:

- UN /univerzality a jednoznačnosti/,
- AS /asociativity/,
- KO /komutativity/,
- AB /absorpce/,
- NU /nulového prvku/,
- JE /jednotkového prvku/,
- DI /distributivity/,
- DO /doplňkového prvku/.

Příklady 3.3.2:

- $\langle 2^A; \cup, \cap, ', \emptyset, A \rangle$... množinová Booleova algebra všech podmnožin množiny A. Komplementární prvkem k množině X je množina $X' = A \setminus X$, nulovým prvkem prázdná množina \emptyset a jednotkovým prvkem množina A.
- $\langle \{0, 1\}; \vee, \wedge, \neg, 0, 1 \rangle$... základní logická Booleova algebra.
- $\langle \{0, 1\}^n; \vee, \wedge, \neg, 0, 1 \rangle$... vektorová logická Booleova algebra /n-tá direktní mocnina základní logické B. algebry/.

Věta 3.3.8:

Nechť $\langle B; \cup, \cap, ', 0, 1 \rangle$ je libovolná Booleova algebra. Potom pro všechna $x, y \in B$ platí:

1. $(x')' = x$ /zákon involuce/
2. $(x \cup y)' = x' \cap y'$, $(x \cap y)' = x' \cup y'$ /de Morganovy zákony/
3. $x \subseteq y \Leftrightarrow y' \subseteq x'$
4. $x \subseteq y \Leftrightarrow x' \cup y = 1 \Leftrightarrow x \cap y' = 0$

Důkaz:

Ad 1) Podle definice doplňkového prvku platí:

$$x' \cup (x')' = 1 = x' \cup x,$$

$$x' \cap (x')' = 0 = x' \cap x.$$

Odtud na základě dokázané vlastnosti /věta 3.3.5/

$$x \cup y = x \cup z \wedge x \cap y = x \cap z \Rightarrow y = z$$

dostáváme

$$(x')' = x.$$

Ad 2) Dokážeme první z obou duálních zákonů. Použitím distributivního zákona dostáváme

$$(x \cup y) \cup (x' \cap y') = (x \cup y \cup x') \cap (x \cup y \cup y') = 1 \cap 1 = 1,$$

$$(x \cup y) \cap (x' \cap y') = (x \cap x' \cap y') \cap (y \cap x' \cap y') = 0 \cap 0 = 0.$$

tj. $x \cup y$, $x' \cap y'$ jsou navzájem komplementární a tedy

$$(x \cup y)' = x' \cap y'.$$

Ad 3) $x \subseteq y \Leftrightarrow x \cup y = y \Leftrightarrow y' = (x \cup y)' \Leftrightarrow y' = x' \cap y' \Leftrightarrow y' \subseteq x'$

Definice 3.3.9:

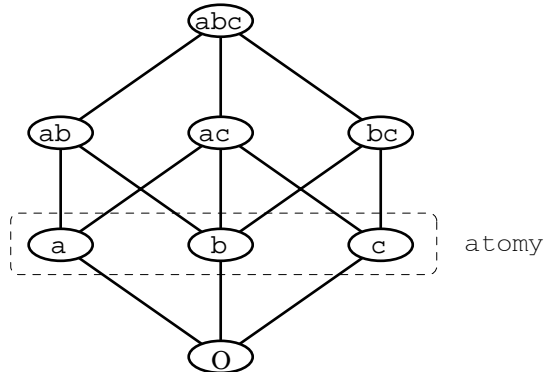
Atom Booleovy algebry $\langle B; \cup, \cap, ', 0, 1 \rangle$ je prvek $a \in B$ s vlastností

$$(\forall x \in B) [x \cap a \Rightarrow x = 0],$$

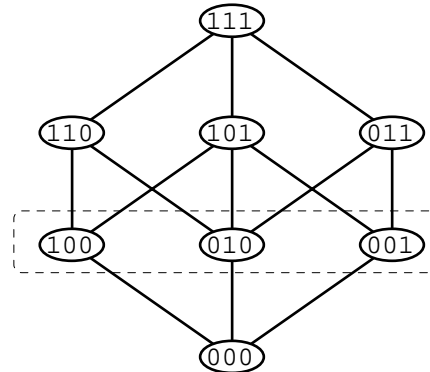
tj. prvek, pod kterým se nachází již pouze nula.

Příklady 3.3.3:

- Atomy Booleovy algebry $\langle 2^{\{a,b,c\}}; \cup, \cap, ', \emptyset, A \rangle$ jsou jednoprvkové množiny $\{a\}, \{b\}, \{c\}$ - viz Haaseův diagram na obr.3.3.3.
- Atomy vektorové logické algebry $\langle \{0,1\}^3; \vee, \wedge, \neg, \mathbf{0}, \mathbf{1} \rangle$ jsou vektory $(1,0,0), (0,1,0), (0,0,1)$ - viz Haaseův diagram na obr.3.3.4.

Obr.3.3.3. Množinová B.algebra

Obr.3.3.4. Vekt.logická B.algebra

Věta 3.3.9:

Libovolný nenulový prvek Booleovy algebry $\langle B; \cup, \cap, ', 0, 1 \rangle$ lze vyjádřit jako spojení těch atomů nad kterými leží, tj. pro každé $x \in B, x \neq 0$ platí

$$x = a_1 \cup a_2 \cup \dots \cup a_k,$$

kde a_1, a_2, \dots, a_k jsou právě všechny atomy, pro které platí $a_i \subseteq x$.

Důkaz:

1. Necht $x = a_1 \cup a_2 \cup \dots \cup a_k$.

Pak x leží nad všemi atomy a_1, a_2, \dots, a_k a nad žádnými jinými atomy.

Důkaz:

- x leží nad všemi atomy a_1, a_2, \dots, a_k
dk: $a_i \subseteq x$ podle vlastnosti suprema /SUP1/.

- x neleží nad žádným jiným atomem

dk sporem: Necht $a \subseteq x, a \notin \{a_1, a_2, \dots, a_k\}$. Potom /podle DI/:

$$a = a \cap x = a \cap (a_1 \cup a_2 \cup \dots \cup a_k) = (a \cap a_1) \cup (a \cap a_2) \cup \dots \cup (a \cap a_k).$$

Je-li pro všechna i $a_i \neq a$, pak $a = 0$ a tedy není atomem.

2. Necht x leží nad všemi atomy a_1, a_2, \dots, a_k a nad žádnými jinými atomy. Pak $x = a_1 \cup a_2 \cup \dots \cup a_k$.

Důkaz:

Označíme $y = a_1 \cup a_2 \cup \dots \cup a_k$ a dokážeme $y \subseteq x, x \subseteq y$.

- Z $a_1 \subseteq x$ a $a_2 \subseteq x$ vyplývá $a_1 \cup a_2 \subseteq x$

x /podle vlastnosti SUP2/. Odtud indukci $a_1 \cup a_2 \cup \dots \cup a_k \subseteq x$, tj. $y \subseteq x$.

- Vztah $x \subseteq y$ je ekvivalentní se vztahem $x \cap y' = 0$.

Předpokládejme naopak, že platí $x \cap y' \neq 0$

0 /důkaz sporem/. Potom existuje atom a takový, že $a \subseteq x \cap y'$

y' . Odtud vyplývá $a \subseteq x, a \subseteq y'$. Z $a \subseteq y'$

x plyne, že a je jeden z atomů a_1, a_2, \dots, a_k a tedy $a \subseteq a_1 \cup a_2 \cup \dots \cup a_k$.

Z $a \subseteq y'$ plyne $a \subseteq (a_1 \cup a_2 \cup \dots \cup a_k)'$. Tedy

$$a \subseteq (a_1 \cup a_2 \cup \dots \cup a_k) \cap (a_1 \cup a_2 \cup \dots \cup a_k)' = 0,$$

tj. $a=0$ a tedy a není atom. Dospěli jsme ke sporu, $x \cap y' \neq 0$ neplatí, platí tedy $x \cap y' = 0$ a tedy také $x \subseteq y$.

Věta 3.3.10:

Nechť $\langle B; \vee, \wedge, \neg, 0, 1 \rangle$ je libovolná konečná Booleova algebra s množinou atomů A . Potom tato algebra je isomorfní s množinovou Booleovou algebrou $\langle 2^A; \cup, \cap, ', \emptyset, A \rangle$.

Důkaz:

Máme dokázat, že existuje bijekce $h: B \rightarrow 2^A$ zachovávající všechny operace, tj. bijekce pro kterou platí:

$$h(x \vee y) = h(x) \cup h(y),$$

$$h(x \wedge y) = h(x) \cap h(y),$$

$$h(\neg x) = (h(x))',$$

$$h(0) = \emptyset, \quad h(1) = A.$$

Takovou bijekcí je následující zobrazení:

$$h(x) = \emptyset \quad \text{pro } x=0,$$

$$h(x) = A_x = \{a \in A : a \subseteq x\} \quad \text{pro } x \neq 0.$$

Každému nenulovému prvku x je přiřazena zobrazením h množina atomů na d kterými tento prvek leží. Toto přiřazení je podle věty 3.3.9 vzájemně jednoznačné a tedy h je vskutku bijekcí.

Nenulové prvky lze jednoznačně vyjádřit jako spojení příslušných atomů /jednoznačně až na pořadí, které je však vzhledem ke komutativitě nepodstatné/:

$$x = a_{x1} \vee a_{x2} \vee \dots \vee a_{xR}, \quad y = a_{y1} \vee a_{y2} \vee \dots \vee a_{yS}.$$

Odtud

$$x \vee y = (a_{x1} \vee a_{x2} \vee \dots \vee a_{xR}) \vee (a_{y1} \vee a_{y2} \vee \dots \vee a_{yS}),$$

$$x \wedge y = (a_{x1} \vee a_{x2} \vee \dots \vee a_{xR}) \wedge (a_{y1} \vee a_{y2} \vee \dots \vee a_{yS}) = (a_{w1} \vee a_{w2} \vee \dots \vee a_{wT})$$

/neboť pro atomy platí $a \wedge b = 0$ pro $a \neq b$, $a \wedge b = a$ pro $a = b$ / a tedy platí:

$$h(x \vee y) = A_x \cup A_y = h(x) \cup h(y),$$

$$h(x \wedge y) = A_x \cap A_y = h(x) \cap h(y).$$

$$\text{Rovnost } h(0) = \emptyset$$

platí z moci definice a rovnost $h(1) = A$ vyplývá ze skutečnosti, že jednotka Booleovy algebry leží nad všemi atomy.

Zbývá dokázat $h(\neg x) = (h(x))'$. Z rovností

$$x \vee \neg x = 1, \quad x \wedge \neg x = 0$$

a z již dokázaných vlastností plyne

$$h(x \vee \neg x) = h(x) \cup h(\neg x) = h(1) = A,$$

$$h(x \wedge \neg x) = h(x) \cap h(\neg x) = h(0) = \emptyset,$$

a odtud dokazovaná rovnost.

Důsledky:

1.

Počet prvků libovolné konečné Booleovy algebry je roven mocnině čísla 2 /tj. je roven 2^k pro vhodné k /.

2. Každé dvě Booleovy algebry o stejném počtu prvků jsou isomorfní.

Věta 3.3.11:

Každá konečná Booleova algebra je isomorfní s jistou vektorovou logickou algebrou $\langle \{0,1\}^k; \vee, \wedge, \neg, 0, 1 \rangle$, tj. s vhodnou direktní mocninou základní logické algebry $\langle \{0,1\}; \vee, \wedge, \neg, 0, 1 \rangle$.

Důkaz :

Operace \vee, \wedge, \neg , $\mathbf{0}, \mathbf{1}$ jsou pro $\mathbf{x} = (x_1, x_2, \dots, x_k)$, $\mathbf{y} = (y_1, y_2, \dots, y_k)$ z $\{0, 1\}^k$ definovány takto:
 $\mathbf{x} \vee \mathbf{y} = (x_1 \vee y_1, x_2 \vee y_2, \dots, x_k \vee y_k)$,
 $\mathbf{x} \wedge \mathbf{y} = (x_1 \wedge y_1, x_2 \wedge y_2, \dots, x_k \wedge y_k)$,
 $\neg \mathbf{x} = (\neg x_1, \neg x_2, \dots, \neg x_k)$, $\mathbf{0} = (0, 0, \dots, 0)$, $\mathbf{1} = (1, 1, \dots, 1)$.

Jelikož každá konečná Booleova algebra s množinou atomů A je isomorfní s množinovou Booleovou algebrou s nosičem 2^A /viz věta 3.3.10/, postačí dokažat, že každá množinová algebra $\langle 2^A; \cup, \cap, ', \emptyset, A \rangle$, kde $A = \{a_1, a_2, \dots, a_k\}$, je isomorfní s algebrou $\langle \{0, 1\}^k; \vee, \wedge, \neg, \mathbf{0}, \mathbf{1} \rangle$.

Zobrazení $h: 2^A \rightarrow \{0, 1\}^k$ zprostředkující tento isomorfismus je definováno takto:

$$h(x) = (n_1, n_2, \dots, n_k) \in \{0, 1\}^k,$$

kde $n_i = 1$, je-li $a_i \in x$ nebo $n_i = 0$, je-li $a_i \notin x$.

Je zřejmé, že h je bijekce a že platí:

$$h(x \cup y) = h(x) \vee h(y), \quad h(x \cap y) = h(x) \wedge h(y),$$

$$h(x') = \neg h(x), \quad h(\emptyset) = \mathbf{0}, \quad h(A) = \mathbf{1}.$$

Zobrazení $h(x)$, přiřazující každé podmnožině $x \in A$ její charakteristický vektor (n_1, n_2, \dots, n_k) , se nazývá **přirozeným isomorfismem** algebry $\langle 2^A; \cup, \cap, ', \emptyset, A \rangle$ do algebry $\langle \{0, 1\}^k; \vee, \wedge, \neg, \mathbf{0}, \mathbf{1} \rangle$.

Důsledky:

1.

Každá 2-prvková Booleova algebra je isomorfní se základní logickou Booleovou algebrou.

2. Haaseovy diagramy Booleových algeber jsou n -rozměrné krychle.